Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ.
Brașovu, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Prețul inserțiunilorŭ: o seria garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seria 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LII.

„Gazeta" iese în fie-care ȡi
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unu anu 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate
Pe unu anu 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe treĭ lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anu 12 fl. pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unu esemplaru 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtu abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 80. Brașovŭ, Sâmbătă 8 (20) Aprilie 1889.

Nou abonamentŭ
la
„GAZETA TRANSILVANIEI."

Cu 1 Aprilie 1889 st. v. s'a deschisŭ nou abonamentu la care invitâmŭ pe toțĭ amicii și sprijinitorii fóiei nóstre.

Prețulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe trei lunĭ 3 fl., pe șese lunĭ 6 fl., pe unŭ anŭ 12 fl.

Pentru România și străinătate: pe trei lunĭ 10 francĭ, pe șese lunĭ 20 francĭ, pe unŭ anŭ 40 francĭ.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria: pe anŭ 2 fl. pe șese lunĭ 1 fl.

Pentru România și străinătate: pe anŭ 8 francĭ., pe șese lunĭ 4 francĭ.

Abonarea se póte face mai ușorŭ și mai repede prin **mandate postale**.

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arĕta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei".

Brașovŭ, 7 Aprilie v.

Decă ar fi sĕ credemŭ foilorŭ rusescĭ și francese, atuncĭ s'ar pute ȡice, că diplomația rusescă merge din isbândă în isbândă în ce privesce recucerirea influinței sale în peninsula balcanică.

In timpulŭ din urmă a venitŭ în ajutorulŭ acestei păreri, care e mai multŭ subiectivă, decâtŭ corespunde realitățiii, o declarare a fóiei bismarkiane în privința atitudinei Germaniei față cu România.

Ḑiarulŭ francesŭ „Le Pays" a susținutŭ, că venirea la putere a ministerului Catargiu în România este unŭ desastru pentru cancelarulŭ Bismarck și pentru politica ce-o urmăresce elŭ în România.

Față cu acéstă afirmare, „Gazeta Germaniei de Nord" a găsitŭ de cuviință sĕ declare, că Germania n'are mai multe interese de representatŭ în România, decâtŭ în Bulgaria, și faptulŭ în sine, că în România domnesce unŭ principe din casa Hohenzollern, nu póte împinge pe Germania pe nisce cărărĭ, carĭ nu suntŭ imperiosŭ cerute de interesele națiunei germane.

Declarația acésta are fără îndoială scopulŭ de a liniști pe Rusia, că Germania n'are de gândŭ sĕ'i creeze dificultățĭ nicĭ în România, făcĕndu-se luntre și punte pentru regatulŭ dela Dunărea de josŭ, și că ea va lăsa peninsula balcanică în plata Domnului, decă așa vorŭ cere interesele națiunei germane.

Limbagiulŭ fóiei bismarkiane a trebuitŭ sĕ surprindă pe toțĭ aceia, carĭ credeu susŭ și tare, că România a fostŭ deja înjugată la carulŭ alianței puterilorŭ centrale. Dér privindŭ lucrulŭ mai de-aprópe, nu vedemŭ decâtŭ că se repetă tactica cancelarului germanŭ, de a se arăta câtŭ se póte de prevenitorŭ față cu Rusia în cestiunea Orientului, pentru a paralisa apropierea între Rusia și Francia.

Este vechia și nenorocita rivalitate dintre Germanĭ și Francesĭ, care apasă atâtŭ de cumplitŭ asupra situațiunei generale politice și care a pricinuitŭ și amintita declarare a fóiei lui Bismark.

De când cu visita împĕratului Germaniei la Petersburgŭ se mai potoliseră manifestațiile demonstrative de simpatiă între Rușĭ și Francesĭ. De unŭ timpŭ încóce înse érăși au începutŭ a se înferbênta mai multŭ unii pentru alții.

Se ȡice, că Țarulŭ are de gândŭ sĕ visiteze esposiția din Parisŭ și Francesii asigură, că'i vorŭ face o primire cum nu i-s'a făcutŭ nicĭ unui suveranŭ francesŭ vre-odată. Asemenea se vorbesce, că sub comanda marelui duce Vladimirŭ va visita, pe timpulŭ esposiției din Parisŭ, o flotă ruséscă porturile francese.

Față cu asemenĭ dovedĭ de dragoste între Rușĭ și Francesĭ, cancelarulŭ Bismarck s'a arătatŭ întotdeuna fórte sensibilŭ și acéstă împrejurare esplică și cea mai nouă enunciare, prin care se lapĕdă de orĭ-ce amestecŭ în peninsula balcanică, pe care diplomația rusescă doresce sĕ o reserveze esclusivŭ propriei sale influințe.

Dér scimŭ, că diplomații jócă totdéuna cu cărțĭ duple, și așa nu se póte lua *ad literam* nicĭ declararea „Gazetei Germaniei de Nord". Acésta resultă și din interpretarea ce-o făcŭ foile berlinese declarării din vorbă.

Bine că Germania n'are interese în România, dér le póte ave Austria și de aceea în casulŭ când Rusia ar viola tratatulŭ dela Berlinŭ, Germania în puterea alianței ar fi obligată sĕ apere interesele Austriei, ȡice „Börsen Courier", cu alte cuvinte.

Etă dér că totŭ îi mai rĕmânŭ Germaniei interese de representatŭ în peninsula balcanică, decă nu directŭ, celŭ puținŭ indirectŭ prin aliații sĕi.

Orĭ cum ar fi înse, situațiunea rĕmâne fórte încurcată și critică, și de aceea cei mai micĭ trebue sĕ vegheze, ca sĕ nu fiă copleșițĭ de cei marĭ și puternicĭ.

In criticele împrejurărĭ de față li-se impune frațilorŭ noștri din România mai multŭ ca orĭ și când datorința românéscă și patriotică, de a'șĭ unĭ puterile cu toții și de a veghia asupra independenții și a viitorului țĕrii. La vr'unŭ bine în ceea ce privesce întărirea statului românŭ nu se potŭ aștepta din afară. Rĕmâne dér ca ei înșișĭ sĕ'șĭ ajute prin consolidarea forțelorŭ naționale înnăuntru și prin continuă veghiare. Atuncĭ și Dumneȡeu le va ajuta!

DIN AFARĂ.

Procesulŭ contra Boulangiștilorŭ.

Din Parisŭ se telegrafiază, că din ordinulŭ d-lui Merlin, președintele comisiunii de anchetă a înaltei Curțĭ, s'au făcutŭ perchisiții domiciliare în timpulŭ dimineții la Boulanger, Dillonŭ și Rochefort. „Autorité" pretinde a sci, că d-lŭ Merlin în calitatea sa de președinte alŭ comisiunei de anchetă, a ordonatŭ perchisițiunĭ domiciliare și la generalulŭ Barail și la Cassagnac. „Presse" ȡice, că circulă scirea, cumcă d. Merlin a datŭ 60 mandate de arestare. Laguerre și alțĭ membri ai comitetului națională (boulangistŭ) au plecatŭ la Bruxela, unde acestŭ comitetŭ va ține o întrunire însemnată. După „Evénement", în dosarulŭ înaltei Curțĭ de justiția se găsesce o corespondență, ce generalulŭ Boulanger a ținut'o cu unŭ căpitanŭ, care'i comunica totŭ ce se petrece în sînulŭ guvernului. „Paris" constată înse, că hârtiile confiscate la generalulŭ Boulanger n'au așa mare însemnătate.

Ministrulŭ Costans a recomandatŭ prefecțilorŭ sĕ nu îngădue de calea publică nicĭ o manifestația de natură a turbura liniștea. Elŭ va trimite în curênd o altă circulară, care va aminti, că prefecții suntŭ în departamente singurii representanțĭ ai puterei centrale și că totă acțiunea politică trebue sĕ fiă concentrată în mânile lorŭ, și ceilalțĭ funaționarĭ trebue sĕ'i ajute. După „Gaulois" ar fi vorba sĕ se esamineze mijlócele de a continua lupta în contra Boulangismului, fără a turbura esposiția printr'o manifastațiă órecare.

Mĕsurĭ militare rusescĭ.

Din Petersburg se scrie către „Kölnische Zeitung", că la tóte regimentele de cavaleriă cu cazacii împreună s'a sporitŭ numĕrulŭ oficerilorŭ cu câte unŭ oficerŭ superiorŭ.

Germania și Rusia.

„Börsen Curier" dice, că o intervenire a Germaniei în Balcanĭ nu s'ar face decâtŭ în casulŭ, când Rusia ar viola tractatulŭ dela Berlinŭ și *casus foederis*, adecă condițiunile triplei alianțe ar îndatora pe Germania sĕ apere interesele Austro-Ungariei.

Regele Serbiei la Curțile europene.

Din Belgradŭ se scrie către „Neues Tagblatt", că cabinetulŭ a hotărîtŭ în modŭ definitivŭ, ca regele Alesandru sĕ facă o călĕtoria în luna Iulie, ca sĕ visiteze Curțile europene. D. Ristic̆ va însoți probabilŭ pe rege. Mai ântêiu regele ar face împĕratului Franciscŭ Iosifŭ o visită, apoi împĕratului Wilhelm; pe urmă s'ar duce la Parisŭ ca sĕ se întâlnéscă acolo și cu tatălŭ sĕu, ex-regele Milanŭ, și unde ar sta mai multŭ. Pe la jumĕtatea lui Augustŭ, regele ar pleca spre Rusia.

Germania și România.

Cu privire la enunciațiunea fóiei bismarckiane, despre care am vorbitŭ în numĕrulŭ de ierĭ, scrie „*Neue freie Presse*":

„Pe când se desbate în camerile române creditulŭ pentru fortificațiĭ și pe când partisanii ministrului-președinte Catargiu se declară pe față ca contrarĭ ai acestui creditŭ, constată „Norddeutsche allg. Ztg.", că Germania n'are sĕ representeze în România mai multe interese ca în Bulgaria, și că prin aceea, că în România domnesce unŭ principe din casa Hohenzollern, interesele națiunei germane nu potŭ fi influințate. Acéstă declarare este fără îndoială dictată de considerația față cu Rusia și are de scopŭ de a nimici credința, că Germania s'ar fi angajatŭ pentru desvoltarea lucrurilorŭ în România. O altă întrebare este înse, că óre încâtŭ corĕspunde acea declarațiă spiritului politicei alianței triple și decă nu cumva dă o lovitură politicei regelui Carolŭ, de care se potŭ bucura Catargieștii. Ce-i dreptŭ până acuma amŭ credutŭ, că este și în interesele Germaniei de a susține pe România înlăuntrulŭ cerculuĭ de influință alŭ politicei de pace conservative a puterilorŭ centrale."

Ḑiarele berlinese comentéză asemenea ultimulŭ articulŭ, pe care „Gazeta Germaniei de Nordŭ" l'a consacratŭ situațiunei României.

„Curierulŭ Bursei" ȡice, că intervenirea Germaniei în Balcanĭ nu s'ar face decâtŭ în casulŭ când Rusia, violând tractatul dela Berlinŭ, *casus foederis* ar obliga pe Germania sĕ apere interesele Austriei.

Ministeriul Catargiu și ȡiarele streine.

„*Fremdemblatt*" consacră unŭ articolŭ modificării ministeriale ce s'a produsŭ în România. Elŭ ȡice, că nu trebue sĕ se considere politica exterióră ca fiindŭ causa căderii cabinetului Rosetti-Carpŭ. Venirea la putere a cabinetului Catargiu a fostŭ provocată de nisce motive de politică interióră. Elŭ respinge de altmintrelea orĭ-ce ideiă de schimbare a atitudinei din partea României, în ceea ce privesce politica sa din afară. Decă noulŭ cabinetŭ voesce într'unŭ modŭ sincerŭ sĕ mențină principiulŭ neutralitățiii ca basă a politicei sale din afară, și sĕ se opună prin urmare la tóte agitațiunile de natură a o discredita și a o compromite, elŭ póte fi sigurŭ de aprobarea puterilorŭ, carĭ formézǎ liga păcii. Austro-Ungaria nu'șĭ póte înfățișa întorsătura ce au luat'o de curêndŭ evenimentele în România, decâtŭ din acestŭ punctŭ de vedere decisivŭ pentru ea, adecă că libera desvoltare a individualității fiă-cărui statŭ din Balcanĭ e cea mai bună garanțiă a cosolidării ordinei în Orientŭ.

„*Narodni Dnewnik*", fóiă din Belgradŭ, vorbindŭ de crisa ministerială ce s'a resolvatŭ în România, exprimă speranța, că schimbarea de ministerŭ din Bucurescĭ va satisface interesele regatului vecinŭ. Acésta e urarea cea mai sinceră ce se póte face pentru o națiune amică.

Desbaterea asupra creditului pentru fortificațiunĭ.

In ședința dela 4 (16) Aprilie a camerei române, fiindŭ presențĭ 135 deputațĭ, s'a începutŭ discusiunea asupra creditului de 15 milióne pentru fortificațiĭ.

Fiindŭ vorba mai ântâiu, decă sĕ se ia în discusiune neamânatŭ acestŭ proiectŭ de lege, ministru-președinte *Catargiu* a stăruitŭ ca sĕ se discute imediatŭ, declarândŭ totodată, că lasă camera liberă sĕ decidă cum va voi. Ministrulŭ de esterne *Lahovari* ȡice, că cestiunea fortificațiunilorŭ nu mai póte fi amânată, de órece e o cestiune de conservare națională, ér nu de conservatorismŭ sĕu liberalismŭ. Asemenea stăruesce pentru luarea în discuțiă a creditului d-lui *Carpŭ* și ministrului de rĕsboiu generalŭ *Manu*.

Se decide ca discuția sĕ se începă imediatŭ.

D-lŭ *P. P. Carpŭ*, raportorŭ, dă cetire proiectului de creditŭ următorŭ:

Art. I. Pentru continuarea fortificațiilorŭ Bucurescilorŭ, Nămolósei, Focșanilorŭ și Galațilorŭ, se deschide ministerului de rĕsboiu pentru anulŭ 1889

unŭ creditŭ estra-ordinarŭ de 15 milióne lei.

Art. II. Acestŭ creditŭ se va acoperi prin emisiune de rentă amortisabilă séu prin orî-ce mijlocŭ.

D-lŭ *Lascar Catargiu* ministru-preşedinte, declară, că a fostŭ contra fortificaţiilorŭ, dér când a venitŭ la ministerŭ a vĕḑutŭ, că s'au cheltuitŭ 32 milióne şi mai suntŭ angajate încă două, trei milióne. Fiindŭ pusŭ în alternativa séu de a perde cele 35 milióne prin încetarea lucrărilorŭ de fortificaţii séu de a mai cheltui încă 72 milióne prin continuarea lucrărilorŭ d-lŭ Lascar Catargiu declară, că optéză pentru a se cheltui încă spre a se termina fortificaţiile. D-sa voiesce sĕ se gătéscă aceste lucrărî împrejurulŭ Bucurescilorŭ, cătŭ pentru alte fortificaţiunî nu se vorŭ mai face. D-lŭ Catargiu nu póte lua rĕspunderea de perderea celorŭ 32 milióne deja cheltuite, décă însĕ camera va lua acesta rĕspundere, atuncî va vota contra, respingĕndŭ proiectulŭ de creditŭ.

D. N. Bibescu face mai ântéiu istoriculŭ fortificaţiilorŭ, d-sa ḑice, că generalulŭ Brialmont, orî cătŭ de multă esperienţă are, totuşî n'a asistatŭ nicîodată în timpŭ de resbelŭ la ataculŭ vre-uneia din cetăţile ce au fostŭ construite sub direcţia sa. D-nulŭ Brialmont merită a fi criticatŭ, căcî cum a pututŭ d-sa sĕ întreprindă lucrările de fortificaţiă la noi, décă nu cunoscea posiţia geografică a ţerei nóstre. Mĕ prindŭ că d. generalŭ Brialmont a fostŭ adusŭ în ţéră spuindu-i-se: „Generale, voimŭ „sĕ ne fortificămŭ, sĕ ne dai planulŭ“. Ei, nu merită generalulŭ a fi criticatŭ?

Fortificaţiile, urméză d. N. Bibescu, nu potŭ servi la nimicŭ aşa după cum ele se construescŭ la noi, căcî multe invenţiunî şi arme nouĕ se descoperŭ pe fiecare ḑi. De asemenea şi armamentulŭ actualŭ, în casŭ de atacŭ din partea unei armate serióse, nu póte servi la nimicŭ şi elŭ mai multŭ îngreuiază posiţia nóstră.

Oratorul, vorbindŭ de Moldova, ḑice, că acéstă parte a ţĕrii nóstre s'a lăsatŭ cu totulŭ în părăsire. Nicî o parte cătŭ de mică din aceste fortificaţii, chiar aşa de necomplete cum suntŭ, nu s'a destinatŭ pentru ea. Moldovenii cu adevĕratŭ potŭ ḑice: „O Moldovă, tu care „ţî-ai jertfitŭ autonomia spre a forma „Principatele Unite, spre a forma rega„tulŭ României, astăḑî eştî lăsată în pă„răsire de acei ce se glorifică cu nu„mele tĕu. (Aplause.)

Trecĕndŭ apoi la însemnătatea fortificaţiilorŭ, d-sa ḑice, că vai de acea ţéră, care se bizue pe fortificaţii; d. Bibescu amintesce exemplulŭ lui Bazaine la Metz, care a fostŭ nevoitŭ sĕ se predea cu o armată formidabilă după ce a fostŭ blocatŭ în ḑece ḑile numai. Dovedesce apoi ineficacitatea fortificaţiilorŭ Parisului în 1870. D. Bibescu ia apoi în discutare casurile de rĕsboiu între Rusia şi Austria şi când ţéra nóstră va fi nevoită sĕ se unéscă séu cu Rusia séu cu Austria. In casŭ de a eşi învingĕtorî amŭ căştiga séu Basarabia séu Bucovina, în casŭ contrarŭ, ne vomŭ retrage în ţéră unde vomŭ căuta sĕ căpĕtămŭ o pace împovărătóre. In ambele casurî linia de operaţiă va fi Moscova—Buda-Pesta şi prin urmare fortificaţiile dela Bucurescî, Focşanî şi Galaţî nu ne vorŭ folosi la nimicŭ. Presupuindŭ şi casulŭ, că Bulgaria ar fi câmpulŭ de resbelŭ alŭ Ruşilorŭ cu Austriacii, totuşî fortificaţiile, ḑice d. Bibescu, nu nî ar folosi la mare lucru. Oratorulŭ amintesce, că şi în 1887 s'au votatŭ 30 milióne pentru apĕrarea neutralităţii. Camera votândŭ acéstă sumă cu unŭ entusiasmŭ nespusŭ a lucratŭ maj multŭ cu inima decâtŭ cu capulŭ. D. Bibescu ḑice, că suma de 70 de milióne cu care se ḑice că se vorŭ termina fortificaţiile, e o glumă, căcî la asemenea lucrurî nu se potŭ face socotelî anticipate.

Trecĕndŭ la chestia creditului, d-sa ḑice, că guvernulŭ are dreptulŭ sĕ viă sĕ cĕră credite, dér noi, mandatarî ai ţĕrii, avemŭ dreptulŭ sĕ le refusămŭ, sĕ le respingemŭ. Trebue sĕ punemŭ o stavilă risipei pe care guvernanţii noştri voescŭ s'o facă, — astăḑî 70 milióne pentru terminarea lucrărilorŭ deja începute, mâne alte 70 milióne pentru a se începe nouĕ lucrărî şi aşa mai departe până la infinitŭ.

D. Bibescu, fórte emoţionatŭ, vorbindŭ de vitejia armatei nóstre, spune că ostaşulŭ românŭ preferă sĕ móră mai bine de unŭ glonţŭ ce-lŭ lovesce dreptŭ în pieptŭ, decâtŭ ca elŭ sĕ fiă închisŭ în fortificaţii. (Aplause.) Mai bine, d-lorŭ miniştri, luaţî câteva milióne de francî şi faceţî spitale, unde sĕ se vindece soldaţii noştri de acelŭ flagelŭ îngrozitorŭ, ce-lŭ capĕtă în armată, pe care nu voiu sĕ-lŭ numescŭ, şi care deciméză pe bieţii noştri ostaşî în modulŭ celŭ mai grozavŭ. (Aplause prelungite.) Mai bine luaţî, d-lorŭ miniştri câteva milióne şi le împărţiţî sĕtenilorŭ ca avansurî, cu carî sĕ'şî cumpere boi şi plugŭ şi sĕ-şî clădéscă case. Şi când ţĕranulŭ nostru va sci, că a lăsatŭ nevasta şi copii în siguranţă, elŭ se va duce cu bucuriă sĕ lupte pentru patria sa. (Aplause.)

Pentru mine, d-lorŭ deputaţî, fortificaţiile suntŭ unŭ lucsŭ. Noi, ţéră sĕracă, nu trebue sĕ ne permitemŭ lucsurî. (Aplause.) Fortificaţiile d-lorŭ suntŭ o cangrenă care róde financele ţĕrii, aci nu e vorba, ca pentru a salva 30 milióne sĕ perdemŭ alte 300 milióne. (Aplause.) Pentru interesulŭ naţionalŭ, în acelŭ alŭ ţĕrei, sfătuescŭ pe amicii mei sĕ sacrifice acele 30 de milióne, scăpândŭ 300 şi ţéra îi va binecuvênta. (Salve de aplause îndelungŭ repetate.)

D. gen. *Manu ministru de rĕsboiu* regretă, că d. Bibescu n'a venit când a fost chemat sĕ dea asemenea esplicaţii şi a consacrat o şedinţă publică pentru acestŭ discursŭ. Impută prinţului Bibescu, că n'a luatŭ cuvêntulŭ când s'au votat cele 8 milióne. D. generalŭ Manu speră, că d. Bibescu nu va avé maioritate spre a respinge creditulŭ. D. Bibescu s'a plânsŭ că nu i-s'au datŭ memoriile diferite între care ale maiorului Schuman, lucrulŭ e adevĕratŭ, dér nu putea face aceasta dintr'unŭ punctŭ de vedere de discreţiă. Nu contestă celebritatea şi capacitatea d-lorŭ Brialmont şi Schumann, dér cu privire la ţéra românéscă erau şi cestiunî naţionale curate, în care aceste capacitâţî nu vedeau nimicŭ. D. ministru de rĕsboiu declară, că d-sa a fostŭ totdéuna pentru întărirea Bucurescilorŭ şi Galaţilorŭ. A diferitŭ însĕ în privinţa modului cum trebuiau făcute aceste întărirî. — Aḑi însĕ acestŭ modŭ este stabilitŭ şi-lŭ aprobă. Rĕspunde apoi pentru ce s'a începutŭ întărirea dela centru, şi nu de la periferiă, lucru ce i-a imputatŭ d. Bibescu. Datu-şî-a d. Bibescu sĕmă de întăririle ce ar fi trebuitŭ sĕ se facă dela periferiă? De sigurŭ că nu, căcî altfelŭ n'ar refusa creditulŭ de 15 milióne. Din tótă periferia, am alesŭ punctele cele mai strategice, căcî pe d'oparte avemŭ întărirea munţilorŭ, de alta avem Dunărea şi n'avemŭ nevoiă d'a întări tótă periferia ţĕrei, lucru care nu e admisibilŭ.

S'a constatatŭ, că fortificarea Bucurescilorŭ dă garanţii d'a apĕra independenţa ţĕrei nóstre. D. Bibescu scie că Germanii intrândŭ în Franţa nu s'au ocupatŭ a lua Strassbourg şi Metz, ci au mersŭ directŭ la Parisŭ, căcî fără Parisŭ Franţa nu era în mânile lorŭ. Acesta e casulŭ Bucureştilorŭ pentru care e de ajunsŭ unŭ numĕrŭ fórte micŭ de armată comparativŭ cu celelalte armate ce le putemŭ pune în faţa duşmanilorŭ. D. generalŭ Manu consideră ca o crimă pentru unŭ ministru de rĕsboiu d'a expune în faţa duşmanilorŭ numai pepturile soldaţilorŭ noştri.

Cestiunea d'a aştepta până ce sciinţa nu va mai face nicî unŭ progres şi atuncî sĕ clădimŭ şi sĕ facemŭ stabilimente, d. ministru de rĕsboiu nu o consideră ca seriósă, căcî progresele sciinţei nu crede d-sa că se vorŭ opri aşa de curĕndŭ.

D. gen. Manu ḑice, că pentru generaţia actuală aceste puncte suntŭ suficiente spre a păstra neutralitatea ţĕrei precum şi a-şî îndeplini misiunea la gurile Dunării de a împedeca năvălirî orî de unde ar veni ele.

Terminândŭ, d. ministru de rĕsboiu ḑice, că camera e liberă a nu vota acest creditŭ, decâtŭ atuncî altulŭ în loculŭ sĕu va lua rĕspunderea acestui faptŭ faţă cu ţéra.

Discuţiunea se închide. Se pune la votŭ luarea în consideraţiă cu apelŭ nominalŭ. Resultatulŭ votului, votanţî 156. Pentru 84, Contra 72.

Prin urmare luarea în considerare s'a primitŭ.

Pentru au votatŭ toţî junimiştii şi partisanii d-lui Ioanŭ Brătianu, contra au votatŭ cea mai mare parte dintre Catargişţî, Vernicişţî şi câţîva liberalî.

SCIRILE ḐILEI.

Procesulŭ de pressă Bartha-Korbuly. „Erdelyi Hiradó“ publică în fruntea numĕrului dela 17 Aprilie sentinţa adusă de curtea cu juraţî din Clujiu în causa procesului de pressă intentatŭ de Bartha Miklos, redactorulŭ lui „Ellenzek“, contra lui Korbuly Jozsef, redactorulŭ lui „Erdelyi Hiradó“. Prin acéstă sentinţă, care deja a întratŭ în putere de lege, Korbuly Jozsef a fostŭ condamnatŭ pentru calumniă la 6 lunî închisóre şi 100 fl. amendă, ér pentru vĕtĕmare de onóre la 50 fl. amendă şi 15 ḑile închisóre. Mai departe a fostŭ condamnatŭ ca sĕ plătéscă la 3 martorî câte 60 fl., ér la unulŭ 40 fl. şi pentru organele poliţienescî 6 fl. Totodată i-s'a impusŭ acusatului, ca sentinţa acésta împreună cu motivele ei sĕ o publice în fruntea numĕrului primŭ ce va apăre după ridicarea la valóre de dreptŭ a acestei sentinţe. După aducarea acestei sentinţe, Korbuly a trimisŭ 2 martorî la Bartha Miklos spre a-i cere satisfacţiune cavaleréscă pentru nisce espresiunî vĕtĕmătóre ce le-a publicatŭ elŭ în „Ellenzek“ din anulŭ trecutŭ contra lui Korbuly. Bartha însĕ a rĕspunsŭ martorilorŭ, că nicî vĕtĕmarea făcută nu vrea sĕ şî-o retragă şi nicî satisfacţiune cavaleréscă nu vrea sĕ dea, ci a declaratŭ că numai în scrisŭ vre sĕ rĕspundă. In urma acésta Korbuly Jozsef declară în fóia sa, că „acum, fiindŭ robŭ, nu póte face nimicŭ, dér îşî reservă dreptulŭ de a-şî lua elŭ satisfacţiunea, unică posibilă în asemenea casŭ, îndată ce se va libera.

*

Esamenulŭ de maiorŭ. Căpitanii din statulŭ maiorŭ generalŭ trebue, precum se scie, îndată ce le vine rĕndulŭ sĕ fiă înaintaţî la gradulŭ de maiorŭ, sĕ depună esamenŭ în şcóla de rĕsboiu din Viena. Esamenulŭ constă de obiceiu în prelucrarea unei teme technice de statŭ maiorŭ generalŭ şi forméză o lucrare, care duréză sub controlă mai multe ḑile. Deunăḑile s'au presentatŭ la depunerea acestui esamenŭ 21 de căpitanî din corpulŭ statului majorŭ generalŭ şi dintre aceştia, precum se istorisesce în cercurile militare, 8 inşî n'au corĕspunsŭ la esamenŭ. Aceştia au fostŭ transferaţî din corpulŭ statului maiorŭ generalŭ la trupă, dér au avantagiulŭ că, pentru a deveni oficerî de statŭ maiorŭ (maiorŭ etc.) în arma sa, nu mai au nevoiă sĕ depună esamenŭ teoreticŭ.

*

Geografia în şcólele săsescî. „Budapesti Hirlap“ publică în Nr. 97 următórele: „Cum e făcută geografia şcólelorŭ săsescî? In „Magyar paed. szemle“ din Aprilie a apărutŭ unŭ articulŭ fórte vrednicŭ de atenţiune, de Iuliu Havas, inspectorulŭ şcolarŭ r. alŭ Bistriţei-Năsĕudului, din care aflămŭ, că precum cu părere de rĕu constată scriitorulŭ articulului, cetăţenii statului ugurescŭ de limbă săséscă nu cunoscŭ statulŭ ungurescŭ în planurile lorŭ de învĕţămentŭ nicî măcarŭ după nume. Ardélulŭ îlŭ cunoscŭ, monarchia austro-ungară o cunoscŭ, dér imperiulŭ maghiarŭ nu! Asta-i o aspră acusaţiune şi cu privire la posiţiunea oficială a scriitorului articulului n'avemŭ temeiu a ne îndoi de adevĕrŭ. Numai câtŭ ne mirămŭ, cum se póte tolera nepedepsită acéstă stare ilegală? Şi décă respectivulŭ inspectorŭ şcolarŭ r. are cunoscinţă despre acésta, va fi făcutŭ dóră ministrulul, ce-lŭ puţinŭ confidenţială, cunoscutŭ şi care a fostŭ resultatulŭ? Noi respectămŭ autonomia confesiunilorŭ şi în afacerî şcolare, dér numai în cadrulŭ legii şi câtŭ timpŭ ele nu pĕcătuescŭ contra intereselorŭ naţionale maghiare. Dér ceea ce e opritŭ altorŭ şcóle confesionale, aceea nu póte fi privilegiu în şcólele confesionale ale Sasilorŭ. Ministrulŭ de culte se odichnesce acum pe laurii vestitei sale ordinaţiunî, póte că are puţinŭ timpŭ sĕ dea atenţiune acestorŭ date.

„Sieb. Deutsch. Tgbl.“ ḑice, că ceea ce spune Havas e o denunţare şi dreptŭ rĕspunsŭ îi spune simplu, că ceea ce a scrisŭ e unŭ neadevĕrŭ. Nu mai încape îndoială, că şi în casulŭ de faţă se uneltesce în contra şcólelorŭ unei confesiunî.

*

Din comitatulŭ Făgăraşului. Viceşpanulŭ a raportatŭ la 13 Aprilie comitetului administrativŭ, că şi în luna Martie s'au întâmplatŭ dese focurî în comunele rurale, din partea cea mai mare a obiectelorŭ distruse a fostŭ asigurată. Mai raportă, că representanţa comitatensă a votatŭ 14.679 fl. pentru reparaturî la edificiile comitatului, dér în acelaşî timpŭ a hotărîtŭ sĕ dea în judecată pe inginerulŭ, care a condusŭ şi controlatŭ edifi area, şi sĕ'i cĕră despăgubirî. Inspectorulŭ de şcóle raportă, că ministerulŭ de instrucţiune a datŭ şcólei industriale din Făgăraşŭ 150 fl. ajutorŭ pe anulŭ curentŭ, ér ministerului de comerţŭ şi industriă 50 fl. spre acelaşî scopŭ.

*

Defraudare Din Timişóra se scrie: Notarulŭ şi magistru-poştalŭ din Sân-Michaiulŭ românŭ, George Cocoţianŭ, ducêndu-se în Noemvre a. tr. într'o comună din apropiere, lăsă sĕ-lŭ substitue învĕţătorulŭ Max Kulin la espedarea poştei. A doua ḑi Kulin disparŭ din satŭ. Tocmai acum după lunî de ḑile se dovedì, că Kulin, în locŭ sĕ trimită 150 fl. unui órecare Sallay în Budapesta, i-a lăsatŭ sĕ-i alunece în buzunarŭ. Cocoţianŭ rĕmase înmărmuritŭ când se vĕḑu din acéstă pricină cu cercetarea disciplinară după gâtŭ. Arătă direcţiunei poştale cum stă lucrulŭ şi în acelaşŭ timpŭ făcŭ arătare şi tribunalului criminalŭ.

*

Focŭ. In Avrigŭ a arsŭ şura lui Marcu Cernea, care era ârĕndată lui Iacobŭ Ologetŭ. Paguba e de 100 fl. neasiguraţî.

Dela sinodulŭ protopopescŭ gr.-cat. alŭ tractului Sibiiului.

Sibiiu, Martie 1889.

(Fine).

In legătură cu raportulŭ generalŭ s'a cetitŭ raportulŭ statisticŭ pe anulŭ 1888. Din acestŭ raportŭ resultă, că în protopopiatulŭ Sibiiului, care numĕră la 16 681 suflete, în anulŭ 1888 s'au întâmplatŭ 677 casurî de nascere, adecă 326 feciorî şi 351 fete. Din numĕrulŭ totalŭ alŭ născuţilorŭ, 52 casurî de nascere au fostŭ nelegiuite. — Căsĕtorii s'au încheiatŭ în totalŭ 129. — Casurî de mórte s'au întâmplatŭ 556, adecă cu 121 mai puţine decâtŭ casurile de nascere. Din casurile de mórte — 247 au fostŭ copii până la 5 anî, — 91 dela 5 anî în susŭ şi respective junî, — 137 căsătoriţî şi 81 vĕduvî. Dintre cei 556 morţî numai 16 au ajunsŭ etatea de 80 anî, adecă mai puţinŭ de 5 la sută.

Din datele înşirate póte orî şi cine sĕ'şî facă o ideă lămurită despre deosebitele raporte, sub carî trăiesce poporulŭ

din tractulŭ protopopescŭ gr. cat. alŭ Sibiiului. E mai alesŭ regretabilă acea împregiurare, că din numĕrulŭ totalŭ alŭ morţilorŭ de 556, aprópe jumĕtate suntŭ copii în etate pănă la 5 anĭ. Ar fi timpulŭ supremŭ, ca pentru curmarea acestui rĕu pretutindenea *sĕ se înfiinţeze reuniunĭ higienice*, ér cele esistente sĕ fiă sprigiuite cu tótă căldura din partea celorŭ chiemaţĭ, avêndŭ aceste reuniunĭ scopulŭ de a lumina şi îndemna poporulŭ la o îngrijire mai raţională în ceea-ce privesce crescerea trupéscă a copiilorŭ.

3. Fiă-care preotŭ presentŭ şĭ-a făcutŭ raportulŭ specialŭ cu privire la starea actuală a afacerilorŭ bisericescĭ şi scolastice în parochiile respective, făcêndu-şĭ şi presidiulŭ din parte'şĭ reflesiunile sale în şedinţă, aprobândŭ părţile luminóse şi desaprobândŭ părţile umbróse, îndemnândŭ şi încurajândŭ pe cei mai debilĭ, ca sĕ'şĭ dée tóte silinţele posibile a corĕspunde sublimei lorŭ chiemărĭ, despre a cărei împlinire suntŭ rĕspundĕtorĭ nu numai înaintea lui Dumnedeu şi a superiorităţii, ci şi înaintea posterităţii.

4. S'a sulevatŭ de nou cestiunea înfiinţărei de bibliotecĭ scolastice şi parochiale, carĭ au menirea de a deştepta gustulŭ de cetitŭ în poporŭ, provocându-se membrii presenţĭ a'şĭ da tótă silinţa pentru procurarea şi aflarea de mijlóce spre acestŭ scopŭ.

In nexŭ cu cestiunea bibliotecelorŭ s'a alesŭ de bibliotecarŭ tractualŭ şi de cassarŭ alŭ fondului bibliotecei tractuale cooperatorulŭ parochialŭ din Sibiiu Nicolau Toganŭ.

5. S'a sulevatŭ de nou cestiunea înfiinţărei de reuniunĭ de femei pentru înfrumseţarea bisericelorŭ, fiindŭ aceste reuniunĭ de mare importanţă atâtŭ din punctŭ de vedere materialŭ, câtŭ şi moralŭ, şi s'a impusŭ preoţilorŭ presenţĭ, ca sĕ stăruiéscă cu tótă ocasiunea pentru înfiinţarea lorŭ.

6. S'au împrospetatŭ mai multe ordinaţiunĭ consistoriale referitóre la afacerĭ bisericescĭ şi scolastice şi s'a recomandatŭ spre procurare pe séma bibliotecilorŭ scolastice cartea edată de G. Moianŭ în interesulŭ întroducerei industriei domestice în scóle, cum şi cartea „Invĕţătoriului din Merescĭ" de V. Florianŭ în interesulŭ promovărei pomăritului la poporŭ.

7. Preoţii însărcinaţĭ cu ţinerea de disertaţiunĭ din partea Sinodului din anulŭ trecutŭ şĭ-au cetitŭ disertaţiunile lorŭ şi anume: Nicolau Toganŭ disertaţiunea cu moto: „Şi spiritulŭ lui Dumnedeu se portă pe desupra apei". — Fac. 1, 2; ér Aronŭ Mihuleţiu cu motto: „Sciinţa şi cunoscinţa înţelegerei sfinte ca plóia a vĕrsatŭ şi a înălţatŭ mărirea celorŭ-ce se ţinŭ de dênsa" Isusŭ Sirachŭ 18. — Totŭ odată s'au aclamatŭ de diserenţĭ pentru Sinodulŭ ordinarŭ alŭ anului viitorŭ preotulŭ din Stenea Marianŭ Pĕculea şi preotulŭ din Şura mare Ioanŭ Şiara.

In urmă alegêndu-se trei confesarĭ, preoţii şĭ-au făcutŭ mărturisirile prescrise.

—nt—.

Din camerile române.

Camera. Şedinţa dela 21 Martie.

D-lŭ *generalŭ Manu*, ministru de rĕsboiu, invită pe d-nii deputaţĭ, în şedinţa secretă, spre a-le face comunicările cuvenite în privinţa fortificaţiunilorŭ.

(Şedinţa secretă). D-lŭ generalŭ Manu arătă d-lorŭ deputaţĭ planulŭ fortificaţiilorŭ dimprejurulŭ capitalei, planŭ, ce a fostŭ făcutŭ de generalulŭ Brialmont. D-lŭ ministru de resbelŭ mai spuse, că M. S. Regele a recomandatŭ pe maiorulŭ Schuman, ca sĕ ia parte şi d-sa la supraveghiarea lucrărilorŭ.

Urméză crisa ministerială.

Şedinţa dela 30 Martie.

D-lŭ *Lascarŭ Catargiu* se sue la tribună şi dă cetire mesagiului regalŭ prin care suntŭ numiţĭ d-nii: *Lascarŭ Catargiu*, preşedinte alŭ consiliului de miniştri şi ministru de interne. *Al. Lahovary*, esterne şi ad-interim la lucrărĭ publice. *Gherassi*, justiţiă. *Gr. Păucescu*, agricultură, comerciu, domenii, etc. *Gh. Vernescu*, finance. *C. Boerescu*, culte şi instrucţiune publică. *Generalŭ Manu*, la resbelŭ.

După cetirea acestui Mesagiu d. Catargiu făcŭ următórele declaraţiunĭ: In privinţa politicei esterne guvernulŭ actulŭ va menţine bunele relaţiunĭ cu puterile cele marĭ ale Europei. In privinţa politicei interne, dice că guvernulŭ va face complectă opera deja începută; va lucra pentru întărirea şi desvoltarea ţĕrei; va căuta sĕ echilibreze bugetele ţĕrei, căutândŭ sĕ facă economii; va apĕra legalitatea. (Aplause.)

D-lŭ *Tache Ionescu* adreséză primului ministru următórele două interpelărĭ:

In privinţa politicei esterne, décă ea este absolutŭ identică cu acela a cabinetului trecutŭ şi în casŭ că nu, în ce diferă ea.

D-lŭ *Catargiu*, primŭ-ministru, dice că va rĕspunde acuma, dér mai întâiu sĕ-lu lase sĕ mérgă la Senatŭ şi sĕ anunţe şi maturului corpŭ noua constituire ministerială.

D-lŭ *M. Cogălniceanu* întrébă pe d. prim-ministru, carĭ suntŭ proiectele ce se susţinŭ de actualulŭ cabinetŭ, şi carĭ se retragŭ. Aşa d. es. proectulŭ în privinţa fortificaţiilorŭ.

D-lŭ *Catargiu* dice, că pentru fortificaţii s'a presentatŭ unŭ creditŭ de 15 milióne şi credŭ, dice d-sa, că lucrările fortificaţiilorŭ trebue urmate, deórece s'au cheltuitŭ deja suma de 32 milióne şi nu se póte arunca acéstă sumă în vêntŭ. Nicĭ unulŭ de pe acéstă bancă nu'şĭ va lua acéstă rĕspundere. Rogŭ pe d-nii deputaţĭ a trece în secţiunĭ şi a lucra la bugetele pe esercitiulŭ anului viitorŭ, până ce miniştri se vorŭ reîntórce dela senatŭ.

Se suspendă şedinţa la orele 2. La orele 3 şedinţa se redeschide sub preşedinţa d-lui Cosadini.

După redeschiderea şedinţei ia cuvêntulŭ d-lŭ *Tache Ionescu*, spre a-şĭ desvolta interpelarea sa adresată preşedintelui consiliului în privinţa politicei externe a noului cabinetŭ. D-sa protestéză în contra procedeurilorŭ politicianilorŭ noştri. D-lor când suntŭ în oposiţiune semnéză manifeste într'unŭ sensŭ şi le aplică în altŭ sensŭ. D-lŭ Lascarŭ Catargiu când era în oposiţiune printr'unŭ manifestŭ a condamnatŭ politica esterióră a cabinetului I. C. Brătianu. D. Lascarŭ Catargiu, adĭ preşedinte de consiliu, va mai urma a combate acéstă politică? Acéstă cestiune presintă unŭ interesŭ mare şi trebue sĕ scimŭ rĕspunsulŭ. Diarulŭ „Nord" din Bruxella se plânge, că s'au espulsatŭ mai mulţĭ supuşĭ ruşĭ, iconarĭ, de pe teritoriulŭ romănescŭ. Guvernulŭ actualŭ va menţine aceste decrete? Care e atitudinea guvernului faţă cu Rusia? D. Ionescu sfĕrşesce cerêndŭ sĕ i se rĕspundă categoricŭ la aceste întrebărĭ.

D-lŭ *Lascarŭ Catargiu* luândŭ cuvêntulŭ dice, că d-sa nu e dintre acei carĭ portă mască; sunt dice d-sa, ceea ce am fostŭ. Etă opiniunea mea în privinţa politicei esterne: România nu trebue sĕ provóce pe nimenea, ea trebue sĕ fiă bine cu tóte puterile din streinătate, căcĭ ea are de mulţumitŭ tuturorŭ statelorŭ pentru posiţia ce ocupă adĭ în lume. In ceea ce privesce espulsările iconarilorŭ, ele suntŭ legitime, căcĭ noi suntemŭ stăpânĭ pe teritoriulŭ nostru. Sfârşindŭ, d. Catargiu dice, că va păstra neutralitatea cea mai mare faţă cu tóte puterile.

D-lŭ *Al. Lahovary* vorbesce în acelaşĭ sensŭ ca şi d. Lascarŭ Catargiu.

D-lŭ *P. P. Carpŭ*, luândŭ cuvêntulŭ, dice că în timpŭ de pace cuvêntulŭ *neutralitate* n'are nicĭ unŭ rostŭ. D-sa cere a se combate politica panslavistă. In ceea ce privesce atitudinea sa şi a pretinilorŭ sĕi, faţă cu guvernulŭ actualŭ, ea va fi binevoitóre décă se va vota fără modificare la senatŭ legea pentru vendarea bunurilorŭ statului, precum şi alte proiecte de legĭ votate de guvernul junimistŭ şi mai cu sémă sĕ se combată politica panslavistă.

Senatulŭ. Şedinţa dela 21 Martie.

D-lŭ *St. Grecénu* îşĭ desvoltă interpelarea sa cu privire la reducerea lefilorŭ preoţilorŭ din judeţulŭ Bacău.

D-lŭ *Stirbeiu* ministru rĕspunde, că va lua mĕsurĭ sĕ înceteze acestŭ rĕu.

D-lŭ *St. Grecénu* nu se declară satisfăcutŭ de rĕspunsulŭ ministrului, ci cere sĕ ia severe mĕsurĭ contra prefectului.

D-lŭ *Vilnerŭ* şi *Episcopulŭ de Romanŭ* spunŭ ambii, cum prefectulŭ s'a amestecatŭ la facerea bugetelorŭ comunale şi cum a adusŭ la sine acasă pe funcţionarii dela comune şi judeţŭ şi II-a poruncitŭ sĕ taiă din léfa preoţilorŭ.

D-lŭ *Flcva* protestéză şi d-sa contra acestei procederĭ a prefectului şi cere sĕ ia mĕsurĭ de îndreptare.

D-lŭ *Stirbeiu* spune, că bugetele comunelorŭ unde s'au micşoratŭ lefurile suntŭ deja verificate şi acum nu mai se póte reveni. Promite însĕ, că pe viitorŭ va lua mĕsurile necesare.

Se votéză cu 38 voturĭ contra 37 următorulŭ proiectŭ de lege:

Art. 1. Comuna urbană Sinaia este autorisată a percepe următórele taxe: 10 lei dela fiă-care familiă care va veni în oraşŭ pentru timpulŭ de veră; 5 lei dela fiă-care persónă care de asemenea va veni în oraşŭ, scutindu-se de acéstă taxă persónele a cărorŭ şedere nu va trece trei dile libere. O decime asupra tuturorŭ dărilorŭ directe către Statŭ, peste cele două esistente, în totalŭ trei decimĭ. O a patra decime numai dela darea fonciară.

Art. 2. Banii proveniţĭ din aceste taxe se vorŭ depune la cassa de depunerĭ şi se vor afecta treptat numai pentru şosele, pavage şi plantaţiunĭ şi numai în comuna Sinaia.

Şedinţa dela 30 Martie.

D-lŭ *Lascarŭ Catargiu* se urcă la tribună şi cetesce decretulŭ regalŭ prin care se constitue noulŭ ministerŭ. D-sa cetesce apoi declaraţia în privinţa politicei după care se va concede noulŭ cabinetŭ. In privinţa politicei esterne va urma pe calea de mai nainte care, dice, ne-a asiguratŭ bună-voinţa statelorŭ vecine. In privinţa politicei interne va căuta a păzi drepturile şi interesele ţĕrii, ér în politica financiară va căuta sĕ echilibreze bugetulŭ prin economiile posibile.

Literatură.

Foia bisericéscă şi scolastică, organŭ alŭ provinciei metropolitane gr. cat. de Alba-Iulia şi Făgăraşŭ; apare în Blaşiu de 2 orĭ pe lună şi costă pe anŭ 6 fl. Redactorĭ: Dr. *I. Raţŭ* şi *Al. Uilăcanŭ*. — Nr. 14 dela 15 Aprile n. cuprinde în partea bisericéscă: Căsĕtoria preoţilorŭ (urmare); Preotulŭ şi căsĕtoriţii litiganţĭ (urmare); Seminarulŭ clericalŭ din Blaşiu, de Dr. Alesandru Grama; Conciliulŭ Necenŭ şi Pascile Grecilorŭ, de Vasiliu Budescu; Indreptarŭ pentru predicatorĭ (urmare). — In partea scolastică: Cultivarea docenţilorŭ, de G. Munteanŭ; Familia şi foile pedagogice, de P. Ungureanŭ i Puntea lui Traianŭ peste Dunăre (urmare), de N. Popescu; Amicii economului (urmare); Intrebuinţarea plantelorŭ verdĭ pentru îngrăşarea pămêntului, de N. Mărculeţŭ; Starea învĕţămêntului poporală în Ungaria în a. 1887, de P. Ungureanŭ; Varietăţĭ.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS"

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta)

Parisŭ, 19 Aprilie. Inainte de amédĭ s'au făcutŭ perchisiţiunĭ domiciliare la deputatulŭ Turquet şi la alţĭ cincĭ Boulangiştĭ distinşĭ.

Bucurescĭ, 19 Aprilie. Creditulŭ votatŭ de cameră se întrebuinţéză esclusivŭ pentru lucrările de fortificare a Bucurescilorŭ.

Berlinŭ, 19 Aprilie. Visita lui Salisbury la Bismarck se desminte.

Mulţămită publică.

La nou înfiinţatulŭ fondŭ pentru ajutorarea şcolarilorŭ sĕracĭ şi a şcolarilorŭ bolnavĭ dela şcólele medii române gr. or. din Braşovŭ s'au făcutŭ următórele contribuirĭ: D-lŭ Dumitru Popovicĭ a binevoitŭ a dărui pe séma acestui fondŭ venitulŭ curatŭ alŭ concertului sĕu datŭ în Braşovŭ, în sumă de 100 fl. 10 cr.; d-lŭ Nicolae Popovicĭ de asemenea a dăruitŭ venitulŭ curatŭ alŭ concertului corului bisericescŭ condusŭ de dênsulŭ în sumă de 67 fl.; d-lŭ librarŭ-editorŭ H. Zeidner a dăruitŭ suma de 5 fl.; în fine adunarea generală a institutului de creditŭ şi economii „Albina" ţinută în 29 Martie a. c. a binevoitŭ a vota pe séma fondului în cestiune suma de 50 fl. v. a.

Pentru tóte aceste marinimóse contribuirĭ subscrisa direcţiune esprimă în numele corpului profesoralŭ cele mai sincere mulţămirĭ.

Braşovŭ, 6 Aprilie v. 1889.

Direcţiunea şcólelorŭ medii române gr. or. din Braşovŭ. *St. Iosifu*, directorŭ.

DIVERSE.

Nenorocire pe mare. O telegramă din Bruxela comunică: O corabiă a liniei englese, care a plecatŭ din Christiania la New-York cu 600 pasagerĭ şi 54 ómenĭ de echipagiu, s'a găsitŭ părăsită pe mare. Partea dinapoi era neatinsă, pe când cea dinainte cufundată. Deórece şalupele lipséu, se speră că pasagerii şi echipagiulŭ au pututŭ fi scăpaţĭ.

Cutremurŭ. In Cacak şi Kraljevo (Serbia) a fostŭ la 12 Aprilie diminéţa către 2 óre unŭ cutremurŭ de pămêntŭ, care a duratŭ 2 secunde.

Necrologŭ.

Ioanŭ Tamaşŭ, economŭ în Ascileulŭ mare, ca frate, în numele sĕu; a sociei sale *Maria* násc. *Mateiu*; a pruncilorŭ sĕi *Simeonŭ, Ana, Maria, Veronica* şi *Anica*; a sororei sale *Oniţa* măr. *Nichita*; a soţului acesteia *Iuonŭ*; a pruncilorŭ *Onuţŭ, Simeonŭ* şi *Veronica*; mai departe în numele socrului defunctului *Basiliu Bochişŭ* preotŭ gr. cat. în Aghireşŭ, precum şi în numele numĕroşilorŭ sĕi consângenĭ, cunoscuţĭ şi amicĭ, cu inima înfrântă de dorere anunţă, că iubitulŭ lorŭ frate, cumnatŭ, unchiu, ginere şi consângeanŭ: **Simeonŭ Tămaşŭ**, parochŭ-protopopŭ greco-cat. alŭ Lugoşului şi asesorŭ consistorialŭ, în alŭ 42-lea anŭ a vieţii şi alŭ 17-lea a preoţiei sale, Lunĭ în 15 Aprile a. c. la $^1/_2$ 9 ore a. m. după unŭ morbŭ îndelungatŭ, după ce fù împărtăşitŭ cu SS. Taine, a încetatŭ din viéţă. Rĕmăşiţele pămêntescĭ se vorŭ aşeda pentru vecĭnica odichnă în cimiterulŭ românŭ din Lugoşŭ în 17 Aprile 1889 st. n. la 3 óre postmeridiane. *Lugoşŭ*, în 15 Aprile 1889 st. n.

Fiă-i ţĕrîna uşóră şi memoria binecuvêntată.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 16 Aprilie st. n. 1889.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.46	Vênd.	9.48
Argintŭ românescŭ -	„	9.40	„	9.42
Napoleon-d'orĭ - - -	„	9.51	„	9.53
Lire turcescĭ - - -	„	10.80	„	10.86
Imperialĭ - - - -	„	9.80	„	9.86
Galbinĭ	„	5.60	„	5.63
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.50	„	99.—
Ruble rusescĭ - - -	„	127.—	„	128.—
Discontulŭ - - - -	6 $^1/_2$—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 17 Aprilie st. n. 1889.

Renta de aurŭ 4% - - - - - -	102.50
Renta de hârtiă 5% - - - - - -	95.90
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare -	144.30
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) - -	99.60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) - -	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) - -	114.50
Bonurĭ rurale ungare - - - - -	105.—
Bonurĭ cu clasa de sortare - - - -	105.—
Imprumutulŭ cu premiulŭ unguresců	143.—
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului - -	130.—
Renta de hârtiă austriacă - - - -	85.10
Renta de argintŭ austriacă - - - -	85.70
Renta de aurŭ austriacă - - - - -	110.95
Losurĭ din 1860 - - - - - - -	144.25
Acţiunile băncei austro-ungare - -	903.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar. -	304.50
Acţiunile băncei de creditŭ austr. -	297.50
Galbenĭ împĕrătescĭ- - - - - - -	5.68
Napoleon-d'orĭ - - - - - - -	9.51 $^1/_2$
Mărcĭ 100 imp. germane - - -	58.75
Londra 10 Livressterlinge - - - -	120.30

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu.

A. Plecarea postelorŭ.

a) Dela Braşovŭ la *Reşnovŭ-Zernescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 m. după amédĭ
b) „ „ „ *Zizinŭ:* 4 óre după amédĭ.
c) „ „ în *Secuime* [S. Georgĭ]: 1 oră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgăraşŭ:* 4 óre dimineţa.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Reşnovŭ-Zernescĭ-Branŭ* la Braşovŭ: 10 óre înainte de amédĭ
b) „ *Zizinŭ* la Braşovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Sĕcuime* la Braşovŭ: 6 óre séra.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Pesta

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 10 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 10 minute dimineţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ mixtŭ Nr, 318: 1 oră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniele orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Iunie 1888.

Budapesta—Predealŭ

	Tren de persóne	Trenŭ acceleiratu	Trenu omnibus	Trenu mixt
Viena	11.10	8.—		
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.18
Szolnok	11.06	4.05	7.38	9.38
P. Ladány	2.02	5.47	5.39	12.02
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	1.51
		7.11	9.18	2.11
Várad-Velencze			9.27	2.19
Fugyi-Vásárheli			9.44	2.32
Mezo-Telegd		7.41	10.21	2.55
Rev		8.10	11.38	3.38
Bratca			12.16	4.01
Bucia			12.54	4.23
Ciucia		9.04	1.57	4.49
Huiedin		9.34	3.11	5.31
Stana			3.40	5.40
Aghiriş			4.15	6.12
Ghirbeu			4.36	6.24
Nădĕşel			4.58	6.38
Cluşiu		10.34	5.26	6.56
	11.15			7.15
Apahida	11.34			7.41
Ghiriş	12.45			9.18
Cucerdea	1.30			10.—
Uiora	1.37			10.09
Vinţulŭ de susŭ	1.45			10.19
Aiud	2.07			10.48
Teiuşŭ	2.26			11.55
Crăcinnelŭ	3.11			12.34
Blaşiu	3.24			12.52
Micăsasa	3.54			1.34
Copşa mică	4.09			2.19
Mediaşŭ	4.21			2.46
Elisabetopole	5.11			3.31
Sighişóra	5.45			3.59
Haşfaleu	6.12			4.32
Homorodŭ	7.32			6.53
Agostonfalva	8.17			7.21
Apatia	8.37			8.23
Feldióra	9.06			9.02
Braşovu	9.45			9.52
	1.55			
Timişŭ	2.53			
Predealŭ	3.28			
Bucurescĭ	9.35			

Predealŭ—Budapesta

	Tren de persóne	Trenŭ acceleiratu	Trenŭ mixt	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ			7.30	
Predealŭ			1.14	
Timişŭ			1.45	
Braşovu	—.—		2.32	
	4.10		7.10	
Feldióra	4.56		7.31	
Apaţa	5.37		8.14	
Agostonfalva	6.07		8.36	
Homorodu	6.55		9.12	
Haşfalĕu	8.36		10.24	
Sighişóra	9.13		10.46	
Elisabetopole	9.56		11.19	
Mediaşŭ	10.37		11.47	
Copşa mică	10.59		12.02	
	11.16		12.09	
Micăsasa	11.37		12.25	
Blaşiu	12.16		12.53	
Crăciunelŭ	12.33		1.05	
Teiuşu	1.51		1.47	
Aiudŭ	2.18		2.08	
Vinţulŭ de susŭ	2.48		2.30	
Uióra	2.56		2.37	
Cucerdea	3.14		2.53	
Ghirişu	4.01		3.26	
Apahida	5.28		4.40	
Cluşiu	5.56		5.—	
	6.37	5.32		8.—
Nădăşelŭ	6.58			8.36
Gîhrbău	7.14			9.02
Aghireşŭ	7.29	6.11		9.32
Stana	7.56			10.11
B. Huiedin	8.18	6.43		10.51
Ciucia	8.58	7.12		12.16
Bucia	9.15			12.50
Bratca	9.34			1.19
Rev	9.58	7.51		2.—
Mezo-Telegd	10.25	8.17		3.04
Fugyi-Vásárheli	10.47			3.36
Várad-Velencze	10.57			3.52
Oradea-mare	11.04	8.42		4.03
	11.19	8.47	10.50	4.47
P. Ladány	1.15	10.08	1.33	7.30
Szolnok	3.29	11.51	3.29	3.15
Budapesta	6.33	1.55	7.45	10.
Viena	2.50	7.15	6.05	

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuş

	Trenŭ omnibus	Trenu de pers.	Trenu de pers.
Viena		11.10	2.—
Budapesta		8.20	9.05
Szolnok		11.20	12.41
Aradŭ		4.10	5.45
	2.17	4.30	6.—
Glogovaţŭ	2.37	4.43	6.13
Gyorok	3.19	5.07	6.38
Paulişu	3.43	5.19	6.51
Radna-Lipova	4.05	5.41	7.10
Conop		6.09	7.37
Bĕrzava		6.28	7.55
Soborşinŭ		7.25	8.42
Zamŭ		8.01	9.12
Gurasad.		8.34	9.41
Ilia		8.55	9.58
Branicica		9.19	10.17
Deva	1.47	9.51	10.42
Simeria (Piski)	2.08	10.35	11.07
Orăştia		11.09	11.37
Şibotŭ		11.39	12.—
Vinţulŭ de josŭ		12.12	12.29
Alba-Iulia	8.55	12.29	12.46
Teiuşŭ	9.54	1.16	1.26

Teiuş-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenu mixt	Trenu de pers.	Trenŭ mixt
Teiuşŭ	11.24	3.—	1.42
Alba-Iulia	12.09	3.44	2.32
Vinţulŭ de josŭ	12.30	4.10	
Şibotu	1.01	4.43	
Orăştia	1.32	5.13	11.—
Simeria (Piski)	2.32	6.15	11.21
Deva	2.52	6.35	
Branicîca	3.23	7.02	
Ilia	3.55	7.28	
Gurasada	4.08	7.40	
Zamu	4.44	8.11	
Soborşinŭ	5.30	8.46	
Berzava	6.27	9.33	
Conopŭ	6.47	9.53	
Radna-Lipova	7.28	10.27	5.50
Paulişu	7.43	10.42	6.13
Gyorok	7.59	10.58	6.38
Glogovaţ	8.28	11.35	7.19
Aradŭ	8.42	11.39	7.38
	9.17	12.31	6.20
Szolnok	2.32	5.12	
Budapesta	6.—	8.20	
Viena	3.—	6.05	

Simeria (Piski)-Petroşenĭ

Simeria	6.47	2.42
Streiu	7.40	3.25
Haţegŭ	8.51	4.16
Pui	10.02	5.11
Crivadia	11.02	5.58
Baniţa	11.50	6.40
Petroşenĭ	12.30	7.12

Petroşenĭ-Simeria (Piski)

Petroşenĭ	9.36	4.26
Baniţa	10.17	5.12
Crivadia	10.58	5.55
Pui	11.42	6.41
Haţegŭ	12.23	7.26
Streiu	1.12	8.14
Simeria	1.51	8.50

Aradŭ—Timişóra

Aradŭ	6.05	5.48
Aradulŭ nou	6.33	6.19
Németh-Ságh	6.58	6.44
Vinga	7.29	7.16
Orczifalva	7.55	7.47
Merczifalva	8.14	8.08
Timişóra	9.12	9.02

Timişóra—Aradŭ

Timişóra	6.25	5.—
Merczifalva	7.19	6.02
Orczifalva	7.46	6.32
Vinga	8.15	7.02
Németh-Ságh	8.36	7.23
Aradulŭ nou	9.11	8.01
Aradŭ	9.27	8.17

Ghirişŭ—Turda

Ghirişŭ	9.26	4.19
Turda	9.47	4.40

Turda—Ghirişŭ

Turda	8.29	3.19
Ghirişŭ	8.50	3.40

Sighişóra—Odorheiu

Sighişóra	6.05
Odorheiu	9.45

Odorheiu—Sighişóra

Odorheiu	5.38
Sighişóra	9.16

Copşa-mică—Sibiiu

Copşa-mică	2.29	4.35
Şeica mare	3.02	5.05
Lomneşŭ	3.46	5.46
Ocna	4.18	6.17
Sibiiu	4.42	6.40

Sibiiu-Copşa-mică

Sibiiu	8.50	10.—
Ocna	9.17	10.24
Lomneşŭ	9.45	10.50
Şeica mare	10.20	11.20
Copşa-mică	10.49	11.45

Cucerdea-Oşorheiu-Reghinulŭ săsescŭ

Cucerdea	3.05	10.20	3.25
Cheţa	3.35	10.50	3.58
Ludoşŭ	3.56	11.11	4.20
M.-Bogata	4.06	11.20	4.30
Iernutŭ	4.43	11.57	5.11
Sânpaulŭ	4.58	12.12	5.28
Miraşteu	5.21	12.36	5.53
Oşorheiu	5.40	12.55	6.13
	6.—	4.58	
Reghinul-săs.	7.56	7.—	

Reghinulŭ săsescŭ-Oşorheiu-Cucerdea

Reghinul-săs.		8.35	8.—
Oşorheiu		10.20	9.49
	6.56	12.15	10.20
Miraşteu	7.16	12.35	10.39
Sânpaulŭ	7.40	12.58	11.02
Iernutŭ	8.03	1.19	11.23
M. Bogata	8.37	1.49	11.53
Ludoşŭ	8.51	2.02	12.06
Cheţa	9.08	2.18	12.22
Cucerdea	9.40	2.46	12.50

Simeria (Piski)-Unied.

Simeria (Piski)	2.18
Cerna	2.39
Uniedóra	3.08

Unied.-Simeria (Piski)

Uniedóra	9.36
Cerna	9.50
Simeria	10.15

Murĕşŭ-Ludoşŭ-Bistriţa

Murĕşŭ-Ludoşu	4.40
Ţagŭ-Budatelecŭ	8.02
Bistriţa	— —

Bistriţa-Murĕşŭ-Ludoşŭ

Bistriţa	— —
Ţagŭ-Budatelecŭ	9.41
Murĕşŭ-Ludoşŭ	1.11

Notă: Numerii încuadraţĭ cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ.